PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36015159	IES Chan do Monte	Marín	2022/2023

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	Educación plástica, visual e audiovisual	3º ESO	2	70

Contido **Páxina**

1. Introdución	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	5
4.1. Concrecións metodolóxicas	11
4.2. Materiais e recursos didácticos	12
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	12
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	13
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	14
6. Medidas de atención á diversidade	14
7.1. Concreción dos elementos transversais	16
7.2. Actividades complementarias	16
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	16
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	17
9. Outros apartados	17

1. Introdución

A Educación Plástica e Visual nace da necesidade de potenciar no alumnado a capacidade de comprender os estímulos visuais que recibe e expresarse, á vez, a través das súas propias mensaxes visuais.¿

Na sociedade actual a cultura da imaxe, tan próxima ao alumnado e cunha amplía diversidade e complexidade visual, representa un poderoso centro de interese que a educación debe empregar no seu proveito. Así, a área céntrase no mundo cotián de imaxes e feitos plásticos no que viven os alumnos e no que están os obxectos de arquitectura, deseño gráfico, industrial e múltiples imaxes visuais transmitidas polos diferentes medios de comunicación: televisión, cine, vídeo, foto, infografía... Na aula ábrese un campo de acción, incluíndo calquera forma de comunicación visual, o que leva a traballar non só con medios tradicionais se non tamén con novas tecnoloxías.

O alumnado debe coñecer a linguaxe gráfico- plástica coa fin de observar, analizar e reflexionar críticamente sobre a realidade que o rodea, sendo consciente de que a imaxe non é a propia realidade se non un medio que en ocasións contribúe a ampliar a información e noutras ofrece unha información sesgada. No primeiro caso é importante recalcar as posibles conexións con outras áreas, tendo en conta que o uso de información gráfica é habitual.

Tampouco debemos esquecer a relación existente entre esta área e o mundo da arte; propiciando no alumnado a capacidade de contemplar e entender o noso legado artístico e a habilidade para expresar ideas e sentimentos, empregando os recursos e técnicas postos á súa disposición.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Comprender a importancia que tiveron no desenvolvemento do ser humano algúns exemplos seleccionados das distintas manifestacións culturais e artísticas, amosando interese polo patrimonio como parte da propia cultura, para entender como se converten no testemuño dos valores e das convicións de cada persoa e da sociedade no seu conxunto, e para recoñecer a necesidade da súa protección e da súa conservación.	1	3			3	1-2		1
OBX2 - Explicar as producións plásticas, visuais e audiovisuais propias, comparándoas coas dos seus iguais e con algunhas das que conforman o patrimonio cultural e artístico, xustificando as opinións e tendo en conta o progreso desde a intención ata a realización, para valorar o intercambio, as experiencias compartidas e o diálogo intercultural, así como para superar estereotipos.	1				1-3	1-3		1-3
OBX3 - Analizar diferentes propostas plásticas, visuais e audiovisuais, amosando respecto e desenvolvendo a capacidade de observación e interiorización da experiencia e da satisfacción estética, para enriquecer a cultura artística individual e alimentar o imaxinario propio.	1-2			1	4	1-3		2

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX4 - Explorar as técnicas, as linguaxes e as intencións de diferentes producións culturais e artísticas, analizando, de forma aberta e respectuosa tanto o proceso como o produto final, a súa recepción e o seu contexto, para descubrir as posibilidades que ofrecen como fonte xeradora de ideas e respostas.	2	3		1-2	3	3		2
OBX5 - Realizar producións artísticas individuais ou colectivas con creatividade e imaxinación, seleccionando e aplicando ferramentas, técnicas e soportes en función da intencionalidade, para expresar a visión do mundo, as emocións e os sentimentos propios, así como para mellorar a capacidade de comunicación e desenvolver a reflexión crítica e a autoconfianza.	2				1-3-4	3		3-4
OBX6 - Apropiarse das referencias culturais e artísticas da contorna, identificando as súas singularidades, para enriquecer as creacións propias e desenvolver a identidade persoal, cultural e social.	2			1	3	1		3
OBX7 - Aplicar as técnicas, os recursos e as convencións principais das linguaxes artísticas, incorporando de forma creativa as posibilidades que ofrecen as tecnoloxías, para as integrar e enriquecer o deseño e a realización dun proxecto artístico.	2-3		3	1-5		1-3		4
OBX8 - Compartir producións e manifestacións artísticas, adaptando o proxecto á intención e ás características do público destinatario, para valorar distintas oportunidades de desenvolvemento persoal.	1		2-3	3	3-5		3	4

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	XEOMETRÍA. POLÍGONOS E CURVAS.	Nesta unidade traballaremos na natureza e a construccións de diferentes polígonos, tanxencias e curvas técnicas, así como a súa aplicación e presenza no entorno natural e cultural.	17	17	X		
2	XEOMETRÍA. COMPOSICIÓNS MODULARES	Nesta unidade traballaremos na natureza e a construccións de diferentes estruturas modulares, así como a súa aplicación e presenza no entorno natural e cultural.	17	6	X		
3	A COR	Natureza da cor. O círculo cromático. A luminosidade. Cores fías e cálidas. Expresividade da cor. As texturas	17	15		X	
4	VOLUME. A PERSPECTIVA	As vistas. A perspectiva axonométrica.	17	12		X	

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
5	VOLUME. O CLAROSCURO.	Aspectos básicos da natureza da luz e a súa aplicación na representación do claroscuro. Técnicas para a representación do claroscuro.	17	10			X
6	A IMAXE EN MOVEMENTO	Fundamentos da liguaxe da imaxe en movemento.	11	6			X
7	O PATRIMONIO ARTÍSTICO E CULTURAL	Exemplos do patrimonio local e universal. A presencia dos diferentes elementos da plástica no patrimonio e a súas funcións expresivas.	4	4			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	XEOMETRÍA. POLÍGONOS E CURVAS.	17

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.4 - Realizar un proxecto artístico, con creatividade e de xeito consciente, axustándose ao obxectivo proposto, experimentando con distintas técnicas visuais na xeración de mensaxes propias, e amosando iniciativa no emprego de linguaxes, materiais, soportes e ferramentas de creación gráfico-plástica.	Realizar tarefas prácticas e exercicios de xeometría partindo dunha serie de presupostos e tomando como exemplo o entorno natural e cultural.	PE	100

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Técnicas básicas de expresión gráfico-plástica en dúas dimensións. Técnicas secas e húmidas. O seu uso na arte e as súas características expresivas. - Factores e etapas do proceso creativo. Elección de materiais e técnicas, realización. O esbozo.

UD	Título da UD	Duración
2	XEOMETRÍA. COMPOSICIÓNS MODULARES	6

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.4 - Realizar un proxecto gráfico-plástico, con creatividade e de xeito consciente, axustándose ao obxectivo proposto, experimentando con distintas técnicas visuais na xeración de mensaxes propias, e amosando iniciativa no emprego de linguaxes, materiais, soportes e ferramentas.	Realizar un pequeno proxecto gráfico-plástico relacionado coas estruturas modulares, con certa iniciativa e creatividade, experimentando coas técnicas na xeración de mensaxes propias, axustándose ao solicitado.	PE	100
CA3.4 - Realizar un proxecto artístico, con creatividade e de xeito consciente, axustándose ao obxectivo proposto, experimentando con distintas técnicas visuais na xeración de mensaxes propias, e amosando iniciativa no emprego de linguaxes, materiais, soportes e ferramentas de creación gráfico-plástica.	Ser quen de realizar un pequeno proxecto gráfico-plástico, axustándose ao obxectivo proposto, amosando iniciativa no emprego da linguaxe, materiais, soportes e ferramentas gráfico-plásticas.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- A composición. Conceptos de equilibrio, proporción e ritmo aplicados á organización de formas no plano e no espazo. - Técnicas básicas de expresión gráfico-plástica en dúas dimensións. Técnicas secas e húmidas. O seu uso na arte e as súas características expresivas. - Factores e etapas do proceso creativo. Elección de materiais e técnicas, realización. O esbozo.

UD	Título da UD	Duración
3	A COR	15

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Expresar conceptos, ideas e sentimentos en diferentes producións plásticas e visuais, a través da experimentación con diversas ferramentas, técnicas e soportes, desenvolvendo a capacidade de comunicación e a reflexión crítica.	Expresar minimamente ideas e sentimentos, a través da experimentación coas distintas técnicas e as posibilidades expresivas da cor.	PE	75
CA2.4 - Realizar un proxecto gráfico-plástico, con creatividade e de xeito consciente, axustándose ao obxectivo proposto, experimentando con distintas técnicas visuais na xeración de mensaxes propias, e amosando iniciativa no emprego de linguaxes, materiais, soportes e ferramentas.	Realiza debuxos empregando técnicas e procedementos así como características da cor para expresar ideas, pensamentos cunha intención predeterminada.		
CA2.1 - Analizar de xeito guiado as especificidades das linguaxes de diferentes producións culturais e artísticas, establecendo conexións entre elas, e incorporalas con creatividade nas producións propias.	Analizar, de xeito guiado, as características principais dos distintos tipos de linguaxes das diferentes producións artísticas, establecendo conexións entre elas e incorporándoas as producións propias.	TI	25

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.3 - Explicar, de forma razoada, a importancia do proceso que media entre a realidade, o imaxinario e a produción, superando estereotipos e amosando un comportamento respectuoso coa diversidade cultural.	Explicar o proceso de produción dun xeito razoado.		
CA3.1 - Recoñecer os trazos particulares de diversas técnicas e linguaxes artísticas, así como os seus procesos e resultados en función dos contextos sociais, históricos, xeográficos e tecnolóxicos, procurando e analizando a información con interese e eficacia.	Diferenciar, mínimamente, as características das distintas técnicas e linguaxes artísticas, así como os seus procedementos en relación ao resultado buscado, analizando o procedemento con interese.		
CA3.3 - Utilizar con creatividade referencias culturais e artísticas da contorna na elaboración de producións propias, amosando unha visión persoal.	Saber utilizar con creatividade referencias culturais e artísticas da contorna na elaboración de producións propias amosando unha visión persoal.		
CA3.5 - Expor os procesos de elaboración e o resultado final de producións gráfico-plásticas, realizadas de forma individual ou colectiva, recoñecendo os erros, procurando as solucións e as estratexias máis adecuadas para as mellorar, e valorando as oportunidades de desenvolvemento persoal que ofrecen.	Saber expoñer, dun xeito sinxelo, o proceso de elaboración propio, recoñecendo os erros e as posibilidades de mellora, valorando as posibilidades que a normalización ofrece de desenvolvemento persoal.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Posibilidades expresivas e comunicativas dos elementos visuais: elementos básicos, forma, cor e textura. - A percepción visual. Introdución aos principios perceptivos, elementos e factores. - Técnicas básicas de expresión gráfico-plástica en dúas dimensións. Técnicas secas e húmidas. O seu uso na arte e as súas características expresivas. - O proceso creativo a través de operacións plásticas: manipular, reproducir, illar, transformar e asociar. - Factores e etapas do proceso creativo. Elección de materiais e técnicas, realización. O esbozo.

UD	Título da UD	Duración
4	VOLUME. A PERSPECTIVA	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.4 - Realizar un proxecto artístico, con creatividade e de xeito consciente, axustándose ao obxectivo proposto, experimentando con distintas técnicas visuais na xeración de mensaxes propias, e amosando iniciativa no emprego de linguaxes, materiais, soportes e ferramentas de creación gráfico-plástica.	Ser quen de realizar un pequeno proxecto gráfico-plástico, axustándose ao obxectivo proposto, amosando iniciativa no emprego da linguaxe, materiais, soportes e ferramentas gráfico-plásticas.	PE	100

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Introdución aos sistemas de representación. Sistema diédrico: vistas. O esbozo isométrico.
- Factores e etapas do proceso creativo. Elección de materiais e técnicas, realización. O esbozo.

UD	Título da UD	Duración
5	VOLUME. O CLAROSCURO.	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.4 - Realizar un proxecto gráfico-plástico, con creatividade e de xeito consciente, axustándose ao obxectivo proposto, experimentando con distintas técnicas visuais na xeración de mensaxes propias, e amosando iniciativa no emprego de linguaxes, materiais, soportes e ferramentas.	Realizar un pequeno proxecto gráfico-plástico, con certa iniciativa e creatividade, experimentando coas técnicas na xeración de mensaxes propias, axustándose ao solicitado.	PE	75
CA3.2 - Expresar conceptos, ideas e sentimentos en diferentes producións plásticas e visuais, a través da experimentación con diversas ferramentas, técnicas e soportes, desenvolvendo a capacidade de comunicación e a reflexión crítica.	Expresar minimamente ideas e sentimentos, a través da experimentación coas distintas técnicas, e as posibilidades expresivas do claroscuro.		
CA2.1 - Analizar de xeito guiado as especificidades das linguaxes de diferentes producións culturais e artísticas, establecendo conexións entre elas, e incorporalas con creatividade nas producións propias.	Analizar, de xeito guiado, as características principais dos distintos tipos de linguaxes das diferentes producións artísticas, establecendo conexións entre elas e incorporándoas as producións propias.	TI	25
CA2.3 - Explicar, de forma razoada, a importancia do proceso que media entre a realidade, o imaxinario e a produción, superando estereotipos e amosando un comportamento respectuoso coa diversidade cultural.	Explicar o proceso de produción, superando estereotipos, cunha actitude respectuosa coa diversidade cultural.		
CA3.1 - Recoñecer os trazos particulares de diversas técnicas e linguaxes artísticas, así como os seus procesos e resultados en función dos contextos sociais, históricos, xeográficos e tecnolóxicos, procurando e analizando a información con interese e eficacia.	Diferenciar, mínimamente, as características das distintas técnicas e linguaxes artísticas, así como os seus procedementos en relación ao resultado buscado, analizando o procedemento con interese.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.3 - Utilizar con creatividade referencias culturais e artísticas da contorna na elaboración de producións propias, amosando unha visión persoal.	Saber utilizar con creatividade referencias culturais e artísticas da contorna na elaboración de producións propias amosando unha visión persoal.		
CA3.5 - Expor os procesos de elaboración e o resultado final de producións gráfico-plásticas, realizadas de forma individual ou colectiva, recoñecendo os erros, procurando as solucións e as estratexias máis adecuadas para as mellorar, e valorando as oportunidades de desenvolvemento persoal que ofrecen.	Saber expoñer, dun xeito sinxelo, o proceso de elaboración propio, recoñecendo os erros e as posibilidades de mellora, valorando as posibilidades que a normalización ofrece de desenvolvemento persoal.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Posibilidades expresivas e comunicativas dos elementos visuais: elementos básicos, forma, cor e textura.
- A percepción visual. Introdución aos principios perceptivos, elementos e factores.
- Técnicas básicas de expresión gráfico-plástica en tres dimensións. O seu uso na arte e as súas características expresivas.
- O proceso creativo a través de operacións plásticas: manipular, reproducir, illar, transformar e asociar.
- Factores e etapas do proceso creativo. Elección de materiais e técnicas, realización. O esbozo.

UD	Título da UD	Duración
6	A IMAXE EN MOVEMENTO	6

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.4 - Realizar un proxecto audiovisual con creatividade e de xeito consciente, axustándose ao obxectivo proposto, experimentando con distintas técnicas visuais ou audiovisuais na xeración de mensaxes propias, e amosando iniciativa no emprego de linguaxes, materiais, soportes e ferramentas.	Realizar un pequeno proxecto gráfico-plástico, con certa iniciativa e creatividade, experimentando coas técnicas na xeración de mensaxes propias, axustándose ao solicitado.	PE	75
CA4.1 - Analizar de xeito guiado diversas producións visuais e audiovisuais, incluídas as propias e as dos seus iguais, desenvolvendo con interese unha ollada estética cara ao mundo e respectando a diversidade das expresións culturais.	Analizar, de xeito guiado, as características principais dos distintos tipos de linguaxes das diferentes producións artísticas, establecendo conexións entre elas e incorporándoas as producións propias.	TI	25
CA4.2 - Recoñecer os trazos particulares de diversas técnicas e linguaxes visuais e audiovisuais, así como os seus procesos e resultados en función dos contextos sociais, históricos, xeográficos e tecnolóxicos, procurando e analizando a información con interese e eficacia.	Diferenciar, minimamente, as características das distintas técnicas audiovisuais e as súas linguaxes, así como os seus procedementos en relación ao resultado buscado, analizando o procedemento con interese.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.3 - Utilizar con creatividade referencias culturais e artísticas da contorna na elaboración de producións audiovisuais propias, amosando unha visión persoal.	Saber utilizar con creatividade referencias culturais e artísticas da contorna na elaboración de producións propias amosando unha visión persoal.		
CA4.5 - Recoñecer os diferentes usos e as funcións das producións e das manifestacións visuais e audiovisuais, e argumentar de forma individual ou colectiva as súas conclusións acerca das oportunidades que poden xerar, cunha actitude aberta e con interese por coñecer a súa importancia na sociedade.	Recoñecer os diferentes usos que pode ter as producións audiovisuais e saber argumentar cun mínimo de reflexión sobre as posibilidades que poden xerar estas, cunha actitude aberta, e amosando interese por coñecer a súa importancia na nosa sociedade.		
CA4.6 - Expor os procesos de elaboración e o resultado final de producións audiovisuais, realizadas de forma individual ou colectiva, recoñecendo os erros, buscando as solucións e as estratexias máis adecuadas para melloralas, e valorando as oportunidades de desenvolvemento persoal que ofrecen.	Saber expoñer, dun xeito sinxelo, o proceso de elaboración propio, recoñecendo os erros e as posibilidades de mellora, valorando as posibilidades que a normalización ofrece de desenvolvemento persoal.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Imaxes visuais e audiovisuais: lectura e análise.
- Imaxe en movemento. Características, orixe e evolución. O cine e a animación.
- Técnicas básicas para a realización de producións audiovisuais sinxelas, de xeito individual ou en grupo. Experimentación en contornas virtuais de aprendizaxe.

UD	Título da UD	Duración
7	O PATRIMONIO ARTÍSTICO E CULTURAL	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer os factores históricos e sociais que rodean as producións plásticas, visuais e audiovisuais máis relevantes, así como a súa función e a súa finalidade, e describir as súas particularidades e o seu papel como transmisoras de conceptos, valores e convicións, con interese e respecto, desde unha perspectiva de xénero.	Ser quen de recoñecer minimamente os factores que condicionan as distintas producións plásticas así como a súa función desde unha perspectiva de xénero, con curiosidade e respecto.	TI	100
CA1.2 - Valorar a importancia da conservación do patrimonio cultural e artístico universal e galego a través do coñecemento e a análise guiada de obras de arte.	Valorar a importancia do patrimonio galego a través do coñecemento de obras de arte e a a súa conservación.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Analizar diversas producións artísticas e culturais, incluídas as propias e as dos seus iguais, desenvolvendo con interese unha ollada estética cara ao mundo e respectando a diversidade das expresións culturais.	Analizar dun xeito sinxelo as producións propias e alleas desde unha mirada estética respectando a diversidade cultural.		
CA1.4 - Seleccionar e describir propostas plásticas, visuais e audiovisuais de diversos tipos e épocas, analizalas con curiosidade e respecto desde unha perspectiva de xénero, e incorporalas á súa cultura persoal e o seu imaxinario propio.	Coñecer diversas proposas plásticas significativas e analizalas para incorporalas ao imaxinario propio desde unha perspectiva de xénero.		
CA1.5 - Argumentar a satisfacción producida pola recepción da arte en todas as súas formas e vertentes, compartindo con respecto impresións e emocións, e expresar a opinión persoal de forma aberta.	Saber expresar minimamente, dun xeito aberto e respectuoso, as emocións e a satisfacción que emanan da percepción dunha obra de arte.		
CA1.6 - Explicar a súa pertenza a un contexto cultural concreto, a través da análise dos aspectos formais e dos factores sociais que determinan diversas producións culturais e artísticas actuais.	Recoñecer, dun xeito básico, a pertenza dunha obra de arte a un contexto cultural e histórico concreto a través da análise da configuración formal e dos factores sociais que a condicionan.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Os xéneros artísticos. - Manifestacións culturais e artísticas clave ao longo da historia, incluídas as contemporáneas e as pertencentes ao patrimonio local: análise dos seus aspectos formais e do seu contexto histórico. Particularidades do patrimonio artístico galego. - As formas xeométricas na arte e na contorna: xeometría na natureza, a arquitectura e o deseño de obxectos cotiáns.

4.1. Concrecións metodolóxicas

As diferentes actividades e temas están secuenciados de xeito que partimos do estudio básico da forma, os seu elementos mais esenciais, realizando debuxos sinxelos, para ir aumentando na profundidade deste estudio, creando debuxos con maior número de funcións e valores plásticos.

A metodoloxía baséase na realización por parte do alumnado dunha serie de exercicios prácticos que só se porán realizar na aula. Estes exercicios está especificados nun caderno de traballo que recibirá o alumnado desde o inicio do curso. No caso de perdelos o alumnado será o encargado de volver a fotocopialos a partir de orixinais aportados polo profesor a través da aula virtual. Estes exercicios poderanse complementar con actividades de recollida de información, investigación e experimentación fora do horario escolar, para unha posterior aplicación na aula.

Serán tarefas do profesor na aula.

- Anunciar: con antelación a un exercicio, comunicarase o material necesario para a súa elaboración.

- Introducir: presentarase o tema ou o asunto sobre o que vai desenvolverse a sesión do día.

- Expoñer: comentarase a estrutura teórica do contido e dos procedementos para desenvolvelo

- Ilustrar: mostrarase suficiente material visual para complementar o discurso teórico. Este material será de diferente natureza e en diferentes formatos: imaxes fotográficas, vídeos, aplicaciones interactivas, etc. Este material poderá ser creado e exposto polo profesor a través de recursos e métodos tradicionais analóxicos como pizarra, papel, ou tecnolóxicos - dixitais como ordenadores, proxector ou pizarra dixital. . Parte deste material estará na aula virtual para que o alumnado poida acceder a el en calquera momento do curso.

- Explicar: definirase claramente a natureza dos exercicios, qué facemos, para qué o facemos, a qué cuestións temos que dar resposta, qué procedementos empregaremos, cales son os materiais máis axeitados para cada proposta e cómo traballaremos.

- Orientar: daranse pautas individualizadas para que cada alumno/a obteña o mellor resultado posible.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Material e recursos aportados polo departamento e o centro. Proxector, ordenador, patalla, pizarra tradicional, apuntes de referencia sobre contidos, láminas de exercicios feitos na aula e adicionais, material didáctico de consulta analóxica e dixital (bibliografías, audiovisuais, webs...), ferramentas de debuxo e material fungible variado. A utilización de parte deste material por parte do alumnado dependerá do criterio do profesor. Materiais que debe aportar o alumnado. MATERIAL COMÚN A TODAS AS UNIDADES: lapis HB ou portaminas 0,5mm a 1mm HB, goma, afía lapis, ceras duras e rotuladores de cores (12), un rotulador de punta fina negro (0,5 mm), unha regra graduada de 20 cm, tixeiras, pegamento de barra, unha carpeta de plástico A4 con solapas para gardar o material e as láminas e una funda de plástico tamaño A4 para gardar as láminas a entregar MATERIAL ESPECÍFICO DALGUNHAS UNIDADES DIDÁCTICAS. Compás, escuadro, cartabón, regra graduada, portaminas.Témperas de cores (vermello, azul, amarelo negro e branco), 2 pinceis un fino e outro groso, trapo, prato e vaso de plástico, papel de calco, en caso de non poder usarse esta técnica empregarase una técnica seca como ceras brandas ou duras. Lapis brando (5B).

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

1. PROPÓSITO DA AVALIACIÓN INICIAL:

Para comezar, é importante definir que é o que se quere conseguir por medio da avaliación inicial. Canto máis concreta sexa esta definición, máis útil será para unha toma de decisións axustada.

Debe proporcionar información relevante sobre os niveis xerais do grupo e do alumnado que o integra e servir como punto de partida para a contextualización do proceso de ensinanza-aprendizaxe. Pode ser moi útil para orientar a programación, a metodoloxía a utilizar, a organización da aula,... así como para axustar a actuación docente ás necesidades, intereses e posibilidades do alumnado.

2. RECOLLIDA DE INFORMACIÓN:

A segunda fase da avaliación inicial, coincidinte coa de calquera proceso de avaliación, é a recollida de información. Tratarase de manter o equilibrio entre recoller todos aqueles datos que sexan precisos para o que se quere facer e

centrarse só naqueles que sexan útiles para a decisión a tomar.

Os aspectos sobre os que recoller información serán:

- Competencia curricular: comunicación, autonomía, habilidades...

- Características do alumno/a: intereses, motivación, estilo de aprendizaxe...

- Entorno: contexto educativo (itinerario elixido, materias pendentes...), contexto familiar, contexto social.

O formato de recollida de información pode ir desde elaboración de cuestionarios como tarefas na Aula Virtual do centro, cuestionarios en papel, ata conversas informais, debates, etc. Tratarase de levar a cabo entre a primeira e a segunda semana do curso.

A reunión de avaliación inicial co equipo docente e o Departamento de Orientación, así como a información aportada polo titor do grupo, axudará a completar a información recollida e poñela en común.

3. TOMA DE DECISIÓNS:

Unha vez analizada toda a información, tomaranse decisións sobre os seguintes aspectos:

- Respecto ao currículo: deseñar adaptacións curriculares e reforzos nos casos necesarios.

- Respecto á forma de traballar na aula: organizar grupos, distribuir o material...

- Respecto a aspectos organizativos: distribución das unidades didácticas, organización da avaliación...

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	**17**	**17**	**17**	**17**	**17**	**11**	**4**	**100**
Proba escrita	100	100	75	100	75	75	0	**85**
Táboa de indicadores	0	0	25	0	25	25	100	**15**

Criterios de cualificación:

1. NA AVALIACIÓN CONTINUA.

a ACTITUDE do alumnado e que quedarán rexistrados no caderno de aula. Os datos rexistrados referiranse basicamente a actitude de traballo que presenta o alumnado, a asistencia e puntualidade e a puntualidade á hora da entrega das láminas. So se poderá entregar os traballos fora de prazo se está debidamente xustificada a causa. O computo destes datos suporá un 20% da nota final de cada avaliación.

Cada falta de asistencia e puntualidade non xustificadas, de actitude e retraso á hora de entregar as láminas suporán unha redución de 0,2 puntos.

a PRODUCCIÓN GRÁFICO-PLÁSTICA que quedarán rexistradas nas láminas ou exames. As porcentaces neste apartado quedarán do seguinte xeito: 60% láminas e 20% exames. No caso de non facer exame nalgún trimestre, o 80% da

nota extraerase das láminas, A nota obtida neste apartado para aplcar as porcentaxes, resulta da de cada lámina ou exame.

As cualificacións se farán de acordo a seguinte lenda: MOI BEN (9-10), BEN (7-8), REGULAR (5-6), MAL (3-4), moi mal (0-2)

2. NA AVALIACIÓN FINAL. Das tres avaliacións parciais que se realizarán ao longo do curso obterase unha nota final resultado da media aritmética destas avaliacións. Dita nota pode variar en función do realizado posteriormente durante a avaliación final.

Nesta avaliación realizaranse actividades de dous tipos: de ampliación e de recuperación.

De AMPLIACIÓN orientadas para que o alumnado, que acadando polo menos a cualificación mínima nos tres parciais, teña a posibilidade de subir a nota. A subida desta nota media non poderá superar un punto. Esta nota obterase da media aritmética das probas ou actividades propostas ao alumnado.

O Redondeo da nota será como está indicado no exemplo: 4,60 (5) / 4,59 (4)

Criterios de recuperación:

Na avaliación final o alumnado que non acadou a cualificación mínima nos parciais poderá acollerse ás seguintes medidas de recuperación :

1ª Baseadas na realización de probas tipo exame. Neste caso avaliaranse os contidos mínimos. O alumnado so poderá acadar unha puntuación máxima de 6. Esta nota obterase da media aritmética das probas propostas.

2ª Baseada na realización daquelas actividades que foron propostas ao longo do curso e que non foron feitas ou non o foron de maneira satisfactoria á hora de alcanzar os mínimos esixidos. As calificacións obtidas nestas actvidades serán engadidas ás das outras actividades para volver a facer as medias correspondentes.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

O alumnado coa materia pendente deberá seguir o seguinte plantexamento:

1. Realizar a serie de LÁMINAS proposta. (70% da nota)

2. Realizar un EXAME PRÁCTICO-TEÓRICO relacionado coas láminas e cos contidos dados ao longo do curso. (30% da nota)

Para a realización de dito exame tes que traer un lapis HB e outro con numeración B (3B, 4B, 5B...), goma de borrar, sacapuntas, ceras de cores e ferramentas de Debuxo Técnico (escuadro, cartabón, compás e regra graduada).

Teranse en conta os criterios de avaliación empregados ao longo do curso e que están reflexados na programación.

Cada semana o alumnado poderá ser atendido para solventar calquera dubida.

6. Medidas de atención á diversidade

1. Alumnado con dificultades de comprensión:

-Sentar cun compañeiro con destrezas na materia.

-Supervisar o seus exercicios antes do día da entrega

-Valorar publicamente os seus acertos e corrixir en privado os seus erros.

-Flexibilizar criterios de corrección.

Posibilidade de repetir algún dos traballos mal feitos, sobre todo os de dificultade menor, ou ampliar os plazos de entrega dos mesmos a espensas de no facer algún dos traballos programados (principalmente os de máis dificultade) co fin de acadar o grao mínimo.

2. Alumnado fortemente desmotivado:

-Prestar o material de aula baixo compromiso de ter o seu na sesión seguinte.

-Avisar á familia no caso de reincidencia, previo informe a titoría.

3. Alumnado co Síndrome de Asperger. Alumnado con síndromes do espectro autista:

-Ubicar na 1ª fila.

-Supervisar que ten o material e realiza os exercicios.

-No caso de repetir actitude, informar, previo aviso á titoría, á familia.

-Atraer e manter a súa atención con chamadas e preguntas sobre o explicado e a actividade a realizar.

4. Alumnado TDHA:

-Dar máis tempo para resolver tarefas.

-Valorar publicamente os seus acertos e corrixir en privado os seus erros.

-Flexibilizar criterios de corrección

5. Alumnado inmigrante con descoñecemento do idioma

-Escribir no taboleiro os enunciados dos exercicios e falar no seu contorno e cara a eles. Repetir pausadamente as explicacións que o requiran.

-Empregar internet para facer traducións, se fora necesario. Ás veces os propios alumnos/as traducen palabras clave ao inglés ou francés.

-Sentar cun compañeiro con habilidades sociais.

-Flexibilizar criterios de corrección.

6. Alumnado con problemas de psicomotricidade fina:

-Analizar, xunto co departamento de Orientación cal é a súa problemática e ver as posible solucións.

-Nos exercicios máis complexos de emprego de escuadro, cartabón e compás, ofrecer tarefas sinxelas.

-Nas tarefas de visualización e representación de pezas, propoñer figuras sinxelas.

-Flexibilizar criterios de corrección.

7. Alumnado altamente capacitado:

-Facer propostas de exercicios máis creativos.

-Entregar actividades máis complexas

-Ampliar información teórica dos contidos

-Pedir colaboración para actuar con compañeiros de clase.

-Valorar e agradecer publicamente a súa axuda.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7
ET.1 - Respeto e coidado do entorno cultural e natureza	X	X					
ET.2 - Actitude de traballo, esforzo e iniciativa	X	X	X	X	X	X	
ET.3 - Respeto entre iguais e traballo en equipo						X	

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición
Para este curso non está previsto realizar actividades complementarias	Para este curso non está previsto realizar actividades complementarias

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
P) - Dase a coñecer o máis salientable da programación ao alumnado e se lle facilita o acceso ao contido da mesma por medios dixitais (aula virtual, espazo web, etc)
(P) - Fanse anotacións durante as revisións da programación para a mellora e optimización da mesma de cara a vindeiros cursos.
(M) Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.
(M) Ofrécense ao alumnado as explicacións individualizadas que precisa.
(M) Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.
(M) - O grao de participación do alumnado nos exercicios prácticos de grupo é axeitado?
(AD) - A programación contempla a atención á diversidade?
(AD) - Dispense de toda a información relativa ao alumnado antes do comezo do curso?
(AD) - Coñécense e aplícanse os protocolos pertinentes no caso de ser necesario?

(AD) - Elabóranse actividades atendendo á diversidade.
(AV) Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das probas, traballos, etc.
(AV) Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.
(AV) - O alumnado coñece os criterios de avaliación e o peso na cualificación das probas escritas e exercicios prácticos.
(AV) - No deseño das probas e exercicios prácticos téñense en conta as competencias clave?

Descrición:

Para levar a cabo unha adecuada avaliación da práctica docente, é necesario ter en conta:

- Establecer indicadores de logro que servirán para comprobar o funcionamento da programación e valorar a actuación propia como docente.

- Deseñar un procedemento adecuado para recoller os datos correspondentes que permitan valorar a situación.

- Analizar os resultados obtidos.

- Propoñer e incorporar as medidas de mellora que sexan necesarias.

Os indicadores de logro organízanse en torno a catro apartados:

- (P) Programación.

- (M) Metodoloxía.

- (AD) Atención á diversidade.

- (AV) Avaliación.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

A través da observación directa e diferentes anotación no caderno de aula irase facendo un segumento do proceso de ensino, evolución do curso e propostas de mellora.

9. Outros apartados